

Śląski Wojewódzki Konserwator Zabytków w Katowicach
Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Katowicach
Delegatura w Częstochowie, ul. Mirowska 8, 42-217 Częstochowa
tel./fax (34) 365 16 38; e-mail: delegaturaczwa@wkz.katowice.pl

15.05.24
15.05.24
Wysłano dnia 15.05.24 r.
Częstochowa, 15.05.2024 r.
za potwierdzeniem odbioru

C-AR.5140.14.2023.KWK
ID 373079

ZAWIADOMIENIE o włączeniu karty ewidencyjnej zabytku

Działając na podstawie § 15 ust. 1, 3- 4, 7 Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 26 maja 2011 r. w sprawie prowadzenia rejestru zabytków, krajowej, wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków oraz krajowego wykazu zabytków skradzionych lub wywiezionych za granicę niezgodnie z prawem (tekst jedn. Dz. U. z 2021 roku poz. 56) w zw. z art. 22 ust. 2 ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tekst jedn. Dz. U. z 2022 roku, poz. 840)

Śląski Wojewódzki Konserwator Zabytków w Katowicach

zawiadamia

iż do wojewódzkiej ewidencji zabytków włączona została karta ewidencyjna zabytku archeologicznego lądowego: Parzymiechy st. 14 (AZP 81-45/34): ślad osadnictwa nowożytnego (XVII-XIX w.); pole bitwy z 1 września 1939 roku.

Stanowisko jest zlokalizowane na działkach nr ewid. 110, 111, obręb 0012 Parzymiechy, gm. Lipie, pow. kłobucki.

Pouczam, iż ochronę zabytków archeologicznych regulują przepisy ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Wyjaśniam, że zgodnie z art. 21 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami ewidencja zabytków jest podstawą do sporządzania programów opieki nad zabytkami przez województwa, powiaty i gminy. Jednym z rodzajów ewidencji zabytków jest wojewódzka ewidencja zabytków, którą prowadzi wojewódzki konserwator zabytków w formie kart ewidencyjnych zabytków znajdujących się na terenie województwa (art. 22 ust. 2 ustawy). Sposób prowadzenia wojewódzkiej ewidencji zabytków określa rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z 26 maja 2011 r. w sprawie prowadzenia rejestru zabytków, krajowej, wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków oraz krajowego wykazu zabytków skradzionych lub wywiezionych za granicę niezgodnie z prawem. Zgodnie z § 14 ust. 1 rozporządzenia, wojewódzki konserwator zabytków włącza kartę ewidencyjną zabytku do wojewódzkiej ewidencji zabytków po sprawdzeniu, czy dane zawarte w karcie ewidencyjnej zabytku są wyczerpujące i zgodne ze stanem faktycznym, a także czy dokumentacja fotograficzna zabytku umożliwia jego identyfikację.

Włączenie karty zabytku do wojewódzkiej ewidencji zabytków to czynność materialno-techniczna, która nie jest objęta postępowaniem administracyjnym w rozumieniu ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku – Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jedn. Dz. U. z 2023 roku, poz. 775, ze zm.) ani nie jest decyzją wydawaną w toku postępowania administracyjnego. Czynność włączenia karty obiektu do wojewódzkiej ewidencji zabytków, w odróżnieniu od wpisania zabytku do rejestru zabytków, nie ma jurysdykcyjnego charakteru. Organ nie prowadzi w tej sprawie żadnego postępowania, w którym właściciel lub posiadacz zabytku mógłby przedstawiać przeciwne twierdzenia (wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z 29 listopada 2018 r., sygn. II OSK 2225/18).

Opracowanie dla obiektu zabytkowego karty ewidencyjnej i dołączenie jej do prowadzonego zbioru, czyli włączenie do wojewódzkiej ewidencji zabytków, ma charakter czynności materialno-technicznej, a nie jest aktem administracyjnym przybierającym postać decyzji, postanowienia bądź zarządzenia. W wyroku z dnia 26 października 2016 r., sygn. akt II OSK 96/15, Naczelny Sąd Administracyjny potwierdził prezentowane w orzecznictwie sądów administracyjnych stanowisko, że organ prowadzący ewidencję zabytków nie jest zobowiązany do przeprowadzenia jurysdykcyjnego postępowania administracyjnego w przedmiocie włączenia karty danego obiektu do ewidencji i w związku z tym nie wydaje żadnej decyzji administracyjnej. Wojewódzki konserwator zabytków jako wyspecjalizowany w zakresie ochrony zabytków i opiece nad nimi organ, dysponujący odpowiednią kadrami urzędniczą, jest ustawowo uprawniony w ramach własnego urzędu do dokonania oceny wartości zabytkowego obiektu.

Zgodnie z definicją zawartą w art. 3 pkt 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami zabytkiem jest nieruchomość lub rzecz ruchoma będąca dziełem człowieka i stanowiąca świadectwo minionej epoki lub zdarzenia, której zachowanie leży w interesie społecznym ze względu na posiadaną wartość historyczną, artystyczną lub naukową. Ponadto w myśl z art. 3 pkt 4 cyt. wyżej ustawy **zabytkiem archeologicznym jest zabytek nieruchomy, będący powierzchniową, podziemną lub podwodną pozostałością egzystencji i działalności człowieka, złożoną z nawarstwień kulturowych i znajdujących się w nich wytworów bądź ich śladów albo zabytek ruchomy, będący tym wytworem.**

Ponadto należy podkreślić, iż **zabytki archeologiczne podlegają ochronie bez względu na stan zachowania.** Stanowią one zasób nieodnawialny i każda fizyczna ingerencja w nawarstwienia powoduje ich zniszczenie. W myśl międzynarodowych standardów konserwatorskich najważniejszą zasadą ochrony dziedzictwa archeologicznego, zgodną z zasadą zrównoważonego rozwoju, jest zachowanie nieruchomych zabytków archeologicznych *in situ*, czyli w miejscu ich pierwotnego występowania, w stanie możliwie nienaruszonym. Mając na uwadze dotychczasowe doświadczenia krajowe, ale również te wynikłe z badań prowadzonych zwłaszcza w krajach Europy Zachodniej, w literaturze przedmiotu jednoznacznie wskazuje się, iż **pozostałości militarnej działalności człowieka traktować należy jak stanowiska archeologiczne, z pełnymi tego konsekwencjami** (Mazurek M., Sznajdrowska-Ponderl A., Wrzosek J., *Badania archeologiczne reliktyw fortyfikacji polowych z XX wieku na inwestycjach drogowych. Procedury, metodologia i metodyka prac*, Raport 15, NID, Warszawa 2020).

Zgodnie z obowiązującymi standardami konserwatorskimi kartę ewidencyjną nieruchomego zabytku archeologicznego położonego na lądzie zakłada się dla każdego znanego i zlokalizowanego nieruchomego zabytku archeologicznego w Polsce – istniejącego, jak też zniszczonego, w tym całkowicie przebadanego (patrz załącznik do wytycznych Generalnego Konserwatora Zabytków z dnia 8 stycznia 2020 r., sygn. DOZ-KiNK.070.14.2018.WJ - *Standardy prowadzenia badań archeologicznych Cz. 1 Badania nieinwazyjne lądowe*, w: Kurier Konserwatorski nr 17, NID, Warszawa 2020).

W ocenie Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Katowicach **karta ewidencyjna stanowiska archeologicznego AZP 81-45/34 (Parzymiechy st. 14), wykonana w dniu 15 kwietnia 2024 roku, posiada dane wyczerpujące i zgodne ze stanem faktycznym, a załącznik mapowy określający lokalizację i zasięg stanowiska umożliwia jego identyfikację.**

z up. ŚLĄSKIEGO WOJEWÓDZKIEGO
KONSERWATORA ZABYTEKÓW w Katowicach

mgr inż. arch. Aleksandra Janikowska-Perczak
Kierownik Delegatury w Częstochowie